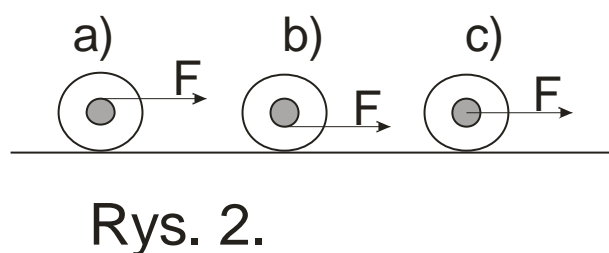
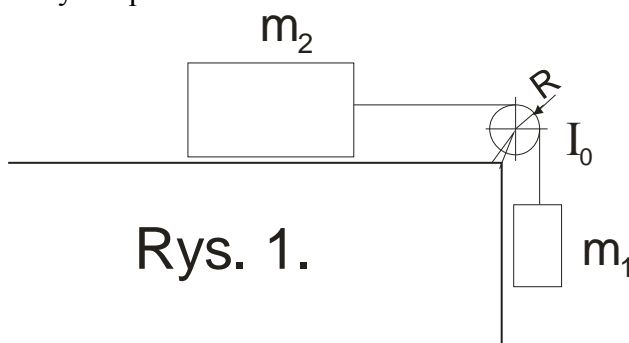

ZADANIA Z FIZYKI DLA STUDENTÓW WYDZIAŁU IŚiE
KIERUNEK: Ochrona Środowiska, sem. I, 2013/2014
Zestaw 4

1. Na boczku o promieniu R i momencie bezwładności I_0 jest nawinięta nić, na końcu której wisi ciało o masie m . Jaką prędkość kątową będzie miał boczek w chwili, gdy ciało opuści się na odległość h ?
2. Na boczku o promieniu R i momencie bezwładności I_0 zawieszono dwa ciężarki o masach m_1 i m_2 . Znaleźć wartość przyspieszenia tych mas.
3. Napisać równania ruchu dla układu ciał przedstawionego na Rys.1. Uwzględnić siłę tarcia działającą na masę m_2 (współczynnik tarcia wynosi f), oraz moment bezwładności I_0 boczka, który ma promień R .

4. Ciężka szpula o masie m , promieniu wewnętrznym r i zewnętrznym R , oraz o momencie bezwładności I_0 stoi na płaszczyźnie poziomej, po której może się toczyć bez poślizgu. Obliczyć przyspieszenie a środka masy szpuli oraz siłę tarcia T , jeżeli do szpuli przyłożono siłę F , tak jak na Rys. 2a, 2b, 2c.
5. Walec o promieniu R i momencie bezwładności I_0 (względem osi walca) stacza się bez poślizgu z równi o kącie nachylenia α . Napisać równanie ruchu walca oraz znaleźć przyspieszenie liniowe środka masy w przypadku walca pełnego i cienkościennej obręczy. Przedyskutować, jak zależy przyspieszenie od rozkładu masy. I_0 obręczy wynosi mR^2 , w pełnego walca $1/2 mR^2$.
6. Walec o momencie bezwładności $I_1 = 1/2 mR^2$ i rura cienkościenna o momencie bezwładności $I_2 = mR^2$ wtaczają się bez poślizgu, z jednakową prędkością początkową V_0 na równię pochyłą o kącie nachylenia α . Która z brył wtoczy się wyżej?
7. Dwie tarcze o momentach bezwładności I_1 i I_2 są osadzone niezależnie od siebie na wspólnej osi. Tarcze wirują z prędkościami kątowymi ω_1 i ω_2 . W pewnej chwili tarcze zsunięto do siebie tak, że się zlepiły. Znaleźć prędkość kątową układu po zlepieniu tarcz.
8. Cienki pierścień o masie $m=0,1\text{kg}$ i średnicy $d=0,5\text{m}$ stacza się bez poślizgu z góry o wysokości $h=2,5\text{m}$. Oblicz: a) moment bezwładności pierścienia, b) prędkość ruchu postępowego pierścienia u podnóża góry, c) jaką część energii kinetycznej ruchu, postępowego pierścienia jest jego energia kinetyczna ruchu obrotowego, d) czas, po którym pierścień stoczy się z równi o kącie nachylenia $= 30^\circ$, e) pęd, oraz moment pędu pierścienia u podnóża góry
9. Niewielka planeta, która nie wykonuje ruchu obrotowego, ma gęstość taką samą jak gęstość Ziemi. Oszacuj przyspieszenie grawitacyjne na powierzchni tej planety oraz prędkość ucieczki ciał z tej planety.
10. Jaki będzie stosunek ciężarów Q_J i Q_S człowieka na powierzchni Jowisza i Saturna do jego ciężaru Q_Z na Ziemi, jeżeli wiadomo, że stosunek mas tych planet do masy Ziemi wynosi odpowiednio $M_S/M_Z = 95,22$ oraz $M_J/M_Z = 318,35$, a stosunek promieni wynosi $R_S/R_Z = 9,47$ oraz $R_J/R_Z = 11,27$.
11. Satelita krąży wokół planety o nieznannej masie po orbicie o promieniu $2 \cdot 10^7$ m. Siła grawitacji, jaką działa planeta na satelitę ma wartość 80 N. Ile wynosi energia kinetyczna satelity na orbicie? Ile wynosiłaby wartość siły grawitacji działającej na satelitę ze strony planety, gdyby

promień jego orbity zwiększył się do wartości $3 \cdot 10^7$ m?

12. Na jakiej wysokości nad powierzchnią Ziemi przyspieszenie swobodnego spadania ciał jest o 10% mniejsze niż przyspieszenie swobodnego spadania ciał przy powierzchni Ziemi? Promień Ziemi przyjmij $R=6400$ km.
13. Wyznacz promień orbity (odległość od środka Ziemi) satelity geostacjonarnej, czyli takiej, która porusza się w płaszczyźnie równika w kierunku obrotu Ziemi z taką prędkością, że jest on nieruchomy względem Ziemi. Dane: promień Ziemi $R=6400$ km, okres obrotu Ziemi $T=24$ h, przyspieszenie grawitacyjne na powierzchni Ziemi $g=9,81$ m/s².
14. W kreskówce „Fineasz i Ferb” w odcinku „Atak 15-metrowej siostry” eliksir wzrostu rozpylony na cały Wszechświat powoduje, że Wszechświat powiększa się kilkakrotnie. Czy po takim powiększeniu Ziemia i inne planety pozostałyby na swoich orbitach? Przyjmijmy, że powiększenie polegało na 3 –krotnym zwiększeniu odległości i rozmiarów, natomiast prawa fizyki, wartości stałych fizycznych oraz gęstość obiektów pozostały nie zmienione. Wskazówka: sprawdź jak zmieniła się siła grawitacji pomiędzy Ziemią a Słońcem.